la humanitat

Fundador: Lluís Companys

Red. i Administració, Pelai, 56, 2.on

Telèfons 16407 i 16408

Impremta: Carrer Sardenya, 202

Any II — Barcelona, 12 de febrer de 1932 — Núm. 82

Dues edicions diàries

Per Catalunya i per la República

EL CONGRÉS D'ESQUERRA REPUBLICANA

Demà, dissabte, comença les seves tasques el Primer Congrés Nacional d'Esquerra Republicana. Els auguris s'han complert i el nombre d'entitats que hi acuden cobreix tot Catalunya. L'entusiasme és gran; tots els delegats vénen posseïts d'un esperit patriòtic enlairat i del desig nobilíssim de fer bona tasca pel Partit, que val tant com dir fer bona tasca per Catalunya i per la República.

Perquè l'Esquerra Republicana és la força política que d'ençà que va ésser creada—encara no fa un any—ha estat constantment al servei d'aquesta doble idealitat de Catalunya i República. I l'ha servit d'una manera decidida i eficaç. ¿Com podia ésser d'altra forma si els homes que integren, avui, l'Esquerra Republicana han estat els que, sempre, des d'abans de la Dictadura i en plena Dictadura, han fet sacrifici del propi benestar i han posat en perill llurs vides per a fer triomfar la llibertat? Ha estat principalment Francesc Macià, el nostre venerable capitost, el que amb els seus homes salvà en terres de França la dignitat de Catalunya, puix Catalunya hauria restat envilida, hauria perdut la vergonya, que és l'última cosa que deuen perdre els pobles, si en els moments de prova no hagués tingut altres representants caracteritzats que els homes de la infecta Lliga Regionalista, que quan parlaven de pàtria volien dir patrimoni, que confonien l'idealisme amb l'egoisme, que prepararen l'advenim ent de la Dictadura, que col.laboraren solapadament amb ella i que, arribada l'hora de la veritat, l'hora de l'acció contundent contra el rei lladre, amb llur mans volgueren aguantar la corona damunt la testa innoble del darrer Borbó. Catalunya hauria també restat afeblida, enfront de la República, de no tenir altres representants que els titulats catalanistes republicans, homes d'inacció, d'un republicanisme de càtedra o d'Ateneu, però que no volien posar-lo a prova, i quan era hora de fer la revolució ens parlaven d'administració.

Sortosament, Catalunya trobà els representants que li calien. Trobà en primer lloc, com he dit, a Francesc Macià i els seus amics. Trobà aquells homes del Partit Republicà Català, deixebles del gran i inoblidable Layret, que havien recollit i servaven amorosament tot el liberalisme, tota la humanitat i generositat que els intongué el Mestre, occit trajdorament pels sicaris de la reacció. Trobà aquell grup de joves abrandats que redactaven "L'Opinió", setmanari, posant en llur tasca tota la sinceritat i l'abrandament d'un noble entusiasme per la causa de la llibertat de Catalunya i dels catalans. Eren els franco-tiradors, com els deia la gent podrida de seny (llegeixi's covardia) que, tot i dient-se republicans, estaven en els Ajuntaments de reial ordre i volien fer de comparsès en aquella farsa electoral preparada pels assassins de Galan i García Hernàndez. Franco-tiradors de "L'Opinió", setmanari, quan excel.lent fou la vostra tasca! Vosaltres aixecàveu cada setmana l'esperit de revolta dels catalans dignes. Vosaltres, encara, portàreu gairebé tot el pes de la preparació d'aquella Conferència d'Esquerres, inici de la nostra Esquerra Republicana.

I amb tots aquests elements i amb altres que s'hi afegiren, revoltats per la passivitat de les organitzacions seudo-republicanes on militaven, es féu l'Esquerra Republicana, entorn de Francesc Macià i sota el triple lema: Catalunya, República i Revolució.

La Revolució ja és feta, no pas amb tot l'abast que nosaltres haguérem volgut, però ja és feta. La monarquia podrida i corcada que pesava com una feixuga llosa de plom damunt de Catalunya i els altres pobles ibèrics, ja és enderrocada. L'Esquerra Republicana, doncs, ha portat a terme, brillantment, una part important del seu programa inicial, perquè ha fet la revolució, perquè ha enderrocat la monarquia, possibilitant la solució liberal dels problemes plantejats a Espanya i perquè ha preparat el camí de l'Estatut de Catalunya. Amb l'aprovació d'aquest, el nostre Partit culminarà la seva obra d'edificació, damunt bases liberals, de l'edifici de la República i podrà dedicar-se, aleshores, a edificar Catalunya, sota un règim de llibertat i dignitat, règim de capacitació cultural de tots els ciutadans, règim d'organització efectiva de les masses proletàries, que faci possible, sense trasbalsos greus, l'assoliment de la tan desitjada Justícia social.

I Esquerra Republicana el complirà aquest programa, com ha acomplert la prometença revolucionària que en hores decisives i compromeses havia fet al poble. Precisament, amb el seu Primer Congrés Nacional, el nostre Partit, vol enfortir-se encara més i preparar-se per a portar a bon terme la tasca de reivindicació nacional de Catalunya, convertint a l'ensems en obra immediata de govern els postulats que informen els seus principis bàsics.

Es, doncs, i queda a bastament demostrat, que és per Catalunya i és per la República que treballa el nostre Partit. Perquè com a liberals i republicans, ens combaten els elements cavernícoles i reaccionaris; perquè hem fet la revolució, ens combaten els que tingueren por d'exposar la seva llibertat i les seves vides; perquè som nacionalistes, ens combaten els xovinistes espanyolistes i elements d'un pàl.lid regionalisme; perquè som responsables i tenim un sentit de govern, ens combaten elements extremistes que tot voldrien fiar-ho a un revolucionarisme irresponsable i estèril.

Però l'Esquerra Republicana farà la seva via. Farà callar els cavernícoles i reaccionaris, establirà un règim de llibertat i democràcia dins de la Catalunya que serà lliure per la força del nostre Partit i amb solucions de govern, plenes d'humanitat i de justícia, resoldrà el problema social.

Aquesta serà la tasca futura d'Esquerra Republicana, per a la qual el nostre Partit està ben capacitat i se sent prou fort per a portar-la a terme.

D'ençà que fou creada l'Esquerra Republicana que hem estat combatuts i nosaltres hem fet la nostra via. Una gent, especialment, els de l'Acció Catalana, han dit dia darrera dia que l'Esquerra es desfeia i heu-vos aci la veritat: l'Esquerra és més forta que mai i la seva organització cobreix tota Catalunya. En canvi ells, els d'Acció Catalana, estan, a hores d'ara, completament disgregats i uns, els de tendències esquerristes, segueixen a Nicolau d'Olwer, mentre els altres, més o menys cavernícoles, segueixen Anguera de Sojo.

Aquest Primer Congrés Nacional d'Esquerra Republicana serà una nova demostració de la puixança del nostre Partit, que té un sol crit de guerra: amb Francesc Macià, per Catalunya i per la República.

N. BATTESTINI.

Les catàstrofes minaires

La catàstrofe minera de Marchienne evoca records tràgics.

El dia 10 de març de 1906, a dos quarts de set del matí, va produir-se a les mines de Courrieres, a l'Oest de Lens, (Pas de Calais), una de les més grans catàstrofes mineres del món.

Des de feia uns quants dies el pou número tres estava cremant. Els minaires combatien el foc tapiant els corredors i els ventiladors. Tot va ésser inútil. L'explosió deixà tancats, al fons, 1.200 homes sense esperança de poder ésser salvats.

(Llegidor: Un film notabilíssim, projectat fins fa poc, sembla una remembrança d'aquesta catàstrofe horrorosa...)

El dia 12 de març, un equip de salvament alemany comença a treballar. El dia 28 — divuit dies després de l'explosió — catorze minaires van ésser trobats vius. El sinistre de Courrieres havia costat la vida a 1.205 homes.

Ara, la tragèdia de Marchienne ha recordat al món que ignora els horrors del sota terra, la trista condició dels minaires. Un sentiment de compassió ha dominat el món. Demà, ningú es recordarà del sinefliços que per a donar pa als seus, donen la cara al implacable "grisú".

Ella. — En tots els matrimonis hi ha diferències; mal, però, no ens haviem declarat la guerra!

(De K. Hito, a "Ahora".)

ELS FETS DE SÚRIA I DE FÍGOLS

La interpel·lació al Govern, del diputat d'Esquerra Republicana de Catalunya, senyor Grau Jassans

Copiem del Diari de Sessions de les Corts Constituents:

"El señor GRAU: En el mes de mayo del año pasado, siendo gobernador civil de Barcelona mi querido amigo don Luis Companys y estando yo de secretario de aquel gobierno, se planteó una huelga de mineros en Suria. Delegado por el gobernador, marché a aquella localidad, a fin de arreglar el conflicto. Me encontré con que aquellos mineros trabajaban en las peores condiciones que se trabaja en las minas. En Suria se explotan las minas de potasa por una Compañía belga, la Compañía Solvay, y los obreros están tratados en unas condiciones pésimas.

Tiene esta Empresa construído un barrio obrero, donde cada casa tiene tres habitaciones, en las que viven siete u ocho personas. Estas casas carecen de agua; existe solamente, para 800 obreros que viven en este barrio, una fuente pública, adonde llega el agua cuando sobra de las casas de los empleados. Distintas veces la Compañía de Minas de Potasa de Suria ha sido objeto de denuncias. En 29 de julio del año 1929 se hizo una a la Delegación provincial del Consejo de Trabajo, y en virtud de esta denuncia fué la Comisión a investigar lo que ocurría en dichas minas. El infor me dice así: "Según manifestaciones del señor ingeniero, habían ocurrido algunos casos de desvanecimiento en los obreros que trabajan en las galerías, en donde el mineral es extraído mediante la explosión de barrenos, retirando a los obreros accidentados del lugar donde trabajaban. Los mismos obreros manifestaron que algún día ha sido necesario retirar hasta cinco, que cayeron en tierra completamente desvanecidos. Durante nuestra visita, afortunadamente, no presenciamos ningún accidente, pero sí pudimos observar y sentir los efectos de una nube de polvillo y mucho calor; que los obreros se defendían de éste no llevando más que el pantalón, y de la atmósfera polvorienta tapándose las vías respiratorias con un pañuelo", etc.

Y dice luego el informe: "Resultando: Que el trabajo de la mina es penoso. — Que éste se realiza a 377 metros. — Que el mineral es extraído por barrenos. — Que la atmósfera donde se ha verificado la explosión de los barrenos, a los cuarenta y cinco minutos, contiene mucho polvo. — Que en el lugar en que han sido retirados del trabajo obreros accidentados por haber sufrido desvanecimientos, ha sido donde se habían realizado explosiones. — Que no hay más que un pozo para entrar y salir de la mina."

Es decir, que si por desgracia ocurriera algún accidente en la única boca que hay de entrada y salida en la mina, los obreros quedarían sepultados bajo tierra, sufriendo una muerte segura.

"Que la cubicación de las galerías es de unos 48.000 metros cuadrados. — Que el extractor de aire funciona a razón de un metro por segundo. — Que no se ha verificado el análisis de la atmósfera en donde se trabaja."

Y por último, el informe deduce como conclusión lo siguiente:

"Como resumen de lo expuesto, he de aconsejar que antes de reanudar el trabajo que se tarde como mínimo una hora, funcionando el extractor a razón de un metro por segundo, después de la explosión, o que funcione el extractor a razón de tres metros por segundo, después de la explosión durante media hora, al objeto de que no quede polvo ni residuos de gases resultantes de las explosiones. — Firmado. — El vocal técnico-médico, Cándido Gómez Armengol."

El Sr. PRESIDENTE: Me permitirá el señor Grau que le recuerde que no dispone más que de treinta minutos para su intervención, según acuerdo de la Cámara.

El señor GRAU: Ya procuraré ceñirme a ese tiempo.

El señor PRESIDENTE: Es absolutamente imprescindible.

El señor GRAU: Bien:

No se obtuvo otro resultado de la Compañía Minera de Potasa de Suria, a virtud de estas denuncias, que el de que a los tres meses el 2 de octubre de 1929, el ex rey de España visitara las minas de Suria, bajando a los pozos y declarando, según afirma el Consejo de Administración en una Memoria y publicó la Prensa, que el trabajo en las minas se hacía con perfecta normalidad.

Tengo que advertir que uno de los miembros del Consejo de Administración de las minas de potasa de Suria es el Marqués de Hoyos, último Ministro de la Gobernación de la monarquía.

En el mes de julio se volvió a declarar otra huelga en Suria, a causa de una reyerta que tuvieron un capataz y un obrero. La Compañía minera de Suria me llamó por si quería intervenir para arreglar el conflicto. Contesté que no tenía inconveniente alguno. La Compañía ponía como condición el despido de seis obreros; se entablaron las conversaciones y los obreros no aceptaron que fueran despedidos esos seis compañeros. El conflicto duró seis meses, despidiendo la Compañía cincuenta y tantos obreros.

GRAU JASSANS

Todos estos hechos, todos estos atropellos y la mala situación en que trabajan los obreros en Suria han traído como consecuencia un estado lamentable de perturbación en aquella cuenca.

Vamos a estudiar el origen del último conflicto que estalló en Fígols, donde hay una fábrica de arte fabril denominada de Nuestra Señora del Carmen, en la que, como en la mayoría de las fábricas de arte fabril de la alta montaña de Cataluña existía una huelga, a causa de que, a pesar de haber firmado los patronos las bases concertadas con la Federación Patronal de Barcelona, solamente un 25 por 100 de fabricantes las cumplieron.

En Fígols vive un señor que se apellida Menocal, cabo del Somatén, elemento incondicional del conde de Fígols, conocido por su actuación monárquica durante la Dictadura y por sus atropellos constantes a los obreros. Pues bien, este señor, que continúa siendo cabo de Somatén, cuando se declaró la huelga en esta fábrica salió a la calle con el Somatén armado, so pretexto de restablecer el orden, que nadie había alterado. Los obreros de la fábrica del arte fabril de Fígols hicieron un llamamiento de solidaridad a los mineros, y éstos, que trabajan en unas condiciones pésimas (porque los extractores de aire de esas minas no funcionan, lo que origina que aquéllos tengan que proceder a la ejecución de sus faenas a una temperatura de 35 a 40 grados), los mineros de Fígols, digo, que trabajan penosamente en esas minas, donde han ocurrido infinidad de derrumbamientos, a causa del descuido en que se tiene su conservación, prestaron su solidaridad a los de la fábrica de arte fabril, bajaron a Fígols, desarmaron al Somatén, cogieron las armas y se marcharon a la montaña, y cuando apareció la Guardia Civil rehuyeron la lucha, no entablando combate con ella. A raíz de ocurrir esto, en Fígols se declaró la huelga inmediatamente en Suria y en Cardona, en toda la cuenca minera. ¿Y qué hacen los revolucionarios de Suria y de Cardona? Pues lo mismo que hicieron los de Fígols: se dedican a desarmar a los somatenes, a asaltar el Ayuntamiento, exigen al alcalde que les entregue las llaves de la caja de caudales, donde el Ayuntamiento guardaba 2.500 pesetas; van a la Compañía; se apoderan de las oficinas; llaman al director de la Compañía de las minas de potasa de Suria; le obligan a que les haga entrega de las llaves de la oficina, lo cual hace inmediatamente, y a que abra la caja de caudales, donde había unas 10.000 pesetas y una pistola, y los revolucionarios cogen la pistola, se guardan las llaves y no cogan un céntimo... Tienen en su poder la caja de pensiones, donde hay otras diez o quince mil pesetas. Es decir, se puede afirmar de una manera categórica que estos revolucionarios no tocaron un solo céntimo, ni de la caja de pensiones ni del Ayuntamiento, ni de ningún sitio.

En Cardona sucedió lo mismo.

En Suria existía un malestar desde hace muchísimo tiempo ya, y este maleestar proviene de que una fábrica importante de Suria, que empleaba 400 obreros, propiedad del señor J. J. Bertrán, estaba cerrada desde hacía dos años y, por lo tanto, los 400 obreros en crisis y sin trabajo, en el pueblo de Suria.

A principios de diciembre, don Francisco Vives, fabricante, intentó arrendar está fábrica y al efecto compró la materia prima, contrató personal técnico y, cuando iba a firmar la escritura, se encontró con que el señor don Eusebio Bertrán y Serra, el señor Mata y Pons y el señor Vall y Taberner, tres "factotum" de la patronal del arte fabril de la cuenca de Manresa, individuos significados de la Lliga Regionalista, habían arrendado la fábrica que intentaba poner en marcha el señor Vives, con un 10 por 100 más caro, para continuar manteniéndola cerrada. Y aquí sí que cabe, señor Ministro de la Gobernación, la aplicación de la ley de Defensa de la República.

En Cardona, cuando siendo yo secretario del Gobierno civil de Barcelona fuí para arreglar el conflicto que había planteado, me encontré con una infinidad de obreros de las minas de potasa propiedad de la Compañía Unión Minera de Explosivos Española, que no habían cobrado un solo céntimos y estaban en absoluto desamparados. Y me encontré con un obrero que se le estaba gangrenando el brazo y que el médico de la Compañía, don Francisco José Suñer, que había sido presidente de la Unión Patriótica durante la época de la Dictadura, se negaba en absoluto a curarle. Y estos hechos han traído como consecuencia un estado de malestar tan grande, que le han podido aprovechar los elementos perturbadores. Pero a quienes se debe aplicar la ley de Defensa de la República, no es tan sólo a los obreros, sino a los patronos como los de la fábrica que anteriormente he dicho.

Esta mañana han sido deportados unos hombres entre los cuales hay algunos culpables, pero no todos lo son. Entre ellos figuran gran número de mineros a quienes se ha mantenido continuamente en un estado de incultura y vejados por esas Compañías, los cuales se han unido inconscientemente a este movimiento, sin tener siquiera idea de lo que hacían. Yo no hubiera pedido benevolencia para media docena de hombres indeseables a quienes todos conocemos en Cataluña; pero sí la pido para los demás, para aquellos que debieron ir al barco del brazo de los elementos monárquicos, si es cierto, como S. S., señor Ministro de la Gobernación, dijo, que en este último movimiento había habido dinero monárquico. Siendo así, esos elementos monárquicos que han dado dinero a los agitadores, que lo mismo se infiltran en una organización obrera que asaltan un Banco, tendrían que haber pasado a bordo del "Buenos Aires" amarrados codo a codo con los agitadores. Pero después de transcurridos tantos días, las medidas del Gobierno no me parecen del todo justas, y tengo que proclamarlo así.

Nada más."

La carta nàutica del primer viatge de Cristòfor Colom

Entre els milers de manuscrits orientals que hi ha al palau del Soldà, a Stamboul, els experts, que avui dia estant ordenant la biblioteca i els arxius, han descobert la còpia de la carta nàutica del primer viatge de Cristòfor Colom.

La dita còpia fou feta a l'any 1513 per l'almirall turc Piri Regis, treta de l'original, que fou robat a un company de Colom, fet presoner pels turcs.

Piri Regis havia relatat aquest fet en el seu "Manual de navegació a la vela", escrit l'any 1521. Mes fou en va que es cerqués aquest preciós document, el qual ara s'ha trobat.

Solament es posseïa un petit mapa, o carta nàutica, del quart viatge que féu Colom, i que fou feta pel germà del gran navegant.

Un lot d'interessants manuscrits

Mr. Chester Beatty, un ric anglès aficionat a la bibliofilia, va comprar, l'any 1931, un lot de "papyrus" grecs que sembla provenir d'una església o d'un convent d'Egipte.

Aquests "payprus", després d'haver estat pacientment examinats pels més savis experts en vells manuscrits, resulten ésser els més antics textos de la Bíblia en llengua grega.

La col.lecció es composa de nou dels llibres del Vell Testament.

Els dits manuscrits consten de 190 fulles.

Els més vells semb en datar del segle II, i els més recents, de finals del IV o del començament del V.

Encara que incompleta, aquesta col.lecció es considera d'una gran importància, car permetrà de controlar els textos fins avui coneguts.

EL TEMPS

NEU A BARCELONA

Barcelona s'ha despertat embolcallada de neu. Anit, a tres quarts d'onze va començar a nevar. El fred intens i sobretot el vent que bufà tot el vespre, feien pressentir que la nevada del matí es repetiria. En començar caigué neu glaçada, però seguidament els borrallons de neu es feren més espessos i hi hagué instants en que la cosa anà força seriosa. A la matinada tornà a nevar intensament.

La ciutat coberta de neu, oferint un espectacle suggestiu i sempre nou. Cap a les afores, la nevada ha estat intensa. El Tibidabo i tota la serralada es veia coberta de neu, així com les barriades de Pedralbes, Can Gomis, Bonanova i Horta. Pot dir-se que la nevada ha estat general.

Els carrers del centre i l'Eixampla, en fondre's la neu, quedaren convertits en fangueres. Però com durant to el matí han caigut borralls de neu, barrejats amb fina pluja, la que hi havia no s'ha acabat de fondre. En certs llocs — Montjuic, Parc de la Ciutadella, Parc Güell, Guinardó i vertents de les muntanyes veïnes — a la tarda la neu oferia encara suggestiu aspecte.

No cal dir que el fred ha estat viu.

El cel, covert, grissós, amenaçà tot el dia amb noves nevades. Els amics del fred hauran estat contents.

Ha nevat per tot Catalunya. Sembla que l'hivern retorna...

NEU AL PARC DE LA CIUTADELLA

cada dia...

Butlletí del temps

Per fi la ciutat ha aparegut nevada. Aquell cel d'anit a primeres hores, blanc, quiet, amenaçador, ja anunciava aquest esdeveniment naturista.

Avui, quan encara érem al llit, uns enraonaments al carrer ens han fet avinent de què quelcom passava d'extraordinari. Aviat ho hem sabut.

La ciutat era blanca de neu.

Hem eixit al balcó a contemplar el pessebre, la decoració, l'espectacle ple d'encis i meravella.

Hem tornat a tenir un pietós record per als pobres, per als que no troben belleses a la neu.

La veu de l'home que crida el diari —un home vellet que invariablement passa cada matí, que invariablement té la veu trista i apagada—avui, aquesta veu, era més trista que mai.

El vellet del diari és una de les víctimes de l'espectacle que tant alegra a la ciutat. Aquest vellet, si neva un altre dia, potser no tornem a sentir-lo més.

Amb la neu d'avui, hem fet les paus amb la Naturalesa.

Ja no ens deu res.

Paisatge

Avui ens toca a nosaltres parlar de la neu. Quan la neu només cau a la muntanya, els poetes són els més indicats a fer-ne un vers, a dir-ne unes quantes cursileries.

Però avui ha nevat a ciutat...

La neu, entre els automòbils i els tramvies, entre la nostra activa vida comercial, és una cosa desprovèïda de poesia, una cosa sense qualitat. Fins no sembla tan blanca, tan verge, com la que cau a la muntanya.

A ciutat la neu no té raó d'existir. Als industrials, als comerciants, els fa nosa.

A la ciutat, on la prosa és el nostre pa de cada dia, la neu no té altre atractiu que el del primer moment. Més tard és una cosa llorda i empalagosa.

Potser la que hi ha als arbres, la que reposa en un test...

Però l'altra...

Revifalla

L'hivern, com certs homes, ha agafat pretensions.

Quan el donàvem per acabat, quan ja ens pensàvem que el fred havia passat a millor vida—deixant, naturalment, a part aquells dies de vent molest que ens regalarà el mes de març—, se'ns presenta rúfol i decidit de cop i volta.

Davant l'actitud provocativa de l'hivern, haurem de vrendre les nostres mesures. Tornar-nos a abrigar com si fóssim al començament.

El fred—com certs homes—és traïdor.

Disposem-nos a combatre'l d'una manera aferrissada.

Cal malfiar-nos dels mals vents.

A. C.

Vaga general a Montevideo

Montevideo, 12.—A les dotze de la nit s'ha declarat la vaga general. Les tropes estan aquarterades i la policia ha adoptat grans mesures de precaució.—Fabra.

EL QUE DIU EL SENYOR LERROUX

Volia parlar, a Barcelona, de la seva posició davant l'Estatut

"El Sol" publica unes declaracions del senyor Lerroux, en les quals diu que tenia notícia que hi havia efervescència a Barcelona amb motiu de la sortida del "Buenos Aiares", i que existia el propòsit de produir agitacions.

El govern tingué els mateixos informes, i el senyor Casares Quiroga celebrà amb ell una conferència en la qual li comunicà aquestes notícies.

Després el visità el senyor Esplà per a indicar-li la conveniència que no se celebrés l'acte.

Jo li vaig fer veure que no creia que el Govern tingués la desconsideració de suspendre l'acte, però si creia convenient que no se celebrés, jo accedia al seu prec.

Llavors es publicà la coneguda nota oficiosa.

El fet m'ha disgustat perquè els uns suposen injustament en el Govern, el desig de molestar-me, i d'altres que de la suspensió en tinc jo la culpa.

Sento que no se celebri l'acte a Barcelona, per la devoció romàntica que sento vers aquesta ciutat on es desenvoluparen les meves lluites i també perquè creia necessari explicar al poble català la meva posició davant l'Estatut.

En el discurs no tocaré per res el referent a l'actual Govern. Crec que aquest té una missió i se l'ha de deixar que la compleixi.

Parlaré de la meva conducta passada, present i futura.

No parlo al Parlament, per respecte a aquest, puix que no faria més que provocar polèmiques i rezels per l'actitud en què s'han col.locat alguns sectors respecte a mi.

Creu que una vegada aprovada la Constitució, s'havien de dissoldre les Corts, però no oposaré obstacles al criteri divers que té el govern, al qual ajudaré per tal que tregui avant les lleis complementàries que cregui necessàries.

Les circumstàncies l'han col.locat — diu el senyor Lerroux — en una posició d'equilibri i vé a constituir el centre de la política.

No governaré — diu — perseguint les idees, sinó els procediments, i en parlar d'idees, inclou les religioses.

Governarà amb totes les cooperacions que se li ofereixin, àdhuc la socialista, a base que li acceptin el seu programa, però no que li imposin el seu.

LERROUX

Governarà amb la legalitat i si per a mantenir l'ordre hi hagués necessitat d'acudir a una llei del tipus de la de Defensa de la República, ho faria sens dubtes ni vacil.lacions.

Respete a l'article 26 de la Constitució, diu que ell hauria estudiat la qüestió si hagués estat govern, i què ho farà si se li planteja quan ho sigui.

Si se li demana, estudiarà la revisió i si no, res hi ha a fer en el problema.

Creu necessària una llei de premsa que reguli la vida dels periòdics, mantenint el principi de llibertat i creu que la llei d'impremta amb algunes modificacions, podria servir encara.

memoriaesquerra.cat — La Humanitat [Barcelona, 1931-1939], 12/2/1932, pàgina 1